

I Malmø må de to gange om ugen

Mange danskere plages i vintermånederne af røgen fra naboens brændeovn. I Malmø har man indført regler, der både tilgodeser dem, der ønsker ren luft og dem, der nyder en hyggestund med brændeovnen.

AF JANNE SOMMER

Vinteren er over os, og der fyres flittigt i de over 700.000 danske brændeovne. For mange danskere er brændeovne dog ikke en nødvendighed men mere et spørgsmål om, at det er hyggeligt og praktisk at kunne varme stuen hurtigt op. For andre er naboens "brændeovns-hygge" en plage.

I Danmark er der ingen regler eller begrænsninger for hvor meget og hvor ofte, du må bruge din brændeovn, og det giver i nogle villakvarterer og tæt bebyggede områder en væsentlig luftforurening med brændeovnsrøg. Forurening der kan give astmasymptomer, forringet livskvalitet og øget behov for medicin.

Sundhedszoner

På den anden side af sundet, i Skåne i Sverige har man fundet en pragmatisk og enkel løsning på problemet med den sundhedsskadelige brænderøg. Her har man lavet nogle såkaldte sundhedszoner for brug af brændeovne. Det betyder, at brændefyring i tæt bymiljø slet ikke er tilladt som primær opvarmning, men kun må være til hygge max to gange om ugen á

4 timer. Og da med generelt hensyn til naboerne.

Klagede over naborøg

De nye sundhedszoner blev lavet, fordi man i Malmø registrerede en stigning i antallet af klager fra borgere, der havde problemer med naboens brændeovnsrøg. Miljøinspektørerne i Miljøforvaltningen brugte mange ressourcer og mandetimer på

at svare på opkald og breve fra røgplagede borgere og på – fra gang til gang – at finde ud af, hvad de skulle gøre ved klagerne. Miljøinspektørerne oplevede, at de manglede en handlingsplan for, hvordan de skulle håndtere klagerne samt nogle klare retningslinjer for brug af brændefyring i byen, som kunne mindske generne fra den sundhedsskadelige brænderøg.

Forældet opvarmning

At brændeovnsrøgen er skadelig, er der ifølge vores svenske naboer ingen tvivl om.

– Almindelige mennesker er ikke altid klar over, at deres brændeovn generer naboerne med sundhedsskadelig røg. Men brug af brændeovn er en håbløst gammeldags måde at varme vores boliger op på, og egner sig slet ikke til vores må-

Hvad synes du om Malmø's initiativ?
Skriv din mening på www.astma-allergi.dk/bonus-info

Brændeovne

Luftforurening fra brændeovne består bl.a. i partikler, tjærestoffer og dioxin, som alle er skadelige for sundheden.

sygdomme kan få forværret deres sygdom.

Regler for brændeovne

Med afsæt i de mange klagesager nedsatte Miljøforvaltningen derfor en projektgruppe under Miljösamverkan Skåne, som er et samarbejde mellem Länsstyrelsen i Skåne, Kommuneforbundet i Skåne og Skånes kommuner, der har til formål at styrke miljø- og sundhedsforebyggelsesområdet i Skåne.

Projektgruppen bestod bl.a. af miljøarbejdere fra skånske kommuner samt skorstensfejere. Projektet resulterede i en inddeling af kommunerne i bestemte sundhedszoner. Fx er det i nogle zoner med tæt bebyggelse ikke tilladt at bruge brændefyring som primær opvarmning, alene fordi bebyggelsen er så tæt. Og bor du i områder med adgang til fjernvarme og naturgas, gælder de

samme regler. For begge zoners vedkommende gælder reglen: Du må max fyre i din brændeovn to gange om ugen i fire timer ad gangen!

Klager sat i system

Udover retningslinjer for brug af brændeovn, mundede projektet også ud i en konkret guide til, hvordan miljøteknikerne skulle håndtere de mange klager. I dag er behandlingen af klager over brænderøg i Malmø sat i system og effektiviseret gevaldigt.

– Når vi får en klage over naborøg, sender vi et standardbrev og noget informationsmateriale om reglerne for brug af brændeovn i Malmø til den person, der bliver klaget over. I nogle tilfælde deler vi også materialet ud til de nærmeste naboer i området, fortæller Greta Backetman, miljøinspektør i Malmø's Miljøforvaltning.

Tager hensyn til naboen

I informationsbrevet står der også, at Miljøforvaltningen vil tage timepris for at komme ud og kontrollere forureningsproblemet og brændeovnsbruger. Og det løser som regel problemet.

– Ofte er vores informationsbrev nok til, at den der bliver klaget over retter ind og tager hensyn til sin nabo. Det er meget sjældent, at vi hører mere fra borgeren, og vi har heller ikke oplevet, at folk er sure over de nye regler for brug af brændefyring. Tværtimod virker de folk, vi har kontakt med, meget forstående, når vi forklarer, at deres brændeovnsrøg kan genere naboen, siger miljøinspektør Greta Backetman. ↻

Kortet over Malmø viser, hvor der er tæt bebygget.

de at bo på i et moderne samfund. Vi har jo aldrig boet så tæt, som vi gør i dag, siger Ingela Gammelby, miljøinspektør i Malmø og fortsætter:

– Røgen fra brændeovne kan give kræft, luftvejsproblemer, nedsat lungefunktion og luftvejssygdomme. Og særligt ældre, børn og personer med astma, allergi eller hjerte-kar-

• I Sverige bruger 20-25 % af alle villaer brændeovn som primær varmekilde. I byområder kræver lovgivningen, at ovn og fyr er miljøgodkendt, og at brændevedlen er forsynet med lagertank.

• Der er omkring et dusin større byer i Skåne, og mange hundreder af små samfund i det sydlige Sverige. De tæt befolkede kommuner i Skåne har, ligesom Malmø, indført restriktioner på brændefyring i byen.

• Malmø er Skånes største by med 300.000 indbyggere.

• Svenskerne definerer tæt bebyggelse som fx rækkehuse, lejligheder og boliger med max 9 meter mellem husene, eller hvor grunden er 500-600m² eller mindre.

